

Justice & Peace koppelt vluchtelingen aan Hagenaars

Oekraïner wil hier iets opbouwen

Nu de oorlog langer duurt dan verwacht, oriënteren Oekraïense vluchtelingen zich op een langer verblijf in Den Haag. "Ik zou graag mensen uit de creatieve sector ontmoeten."

Door Jeroen van Raalte

Toen februari vorig jaar de eerste Russische bommen op Kiev vielen, vluchtten Liudmyla Ryndia (47) en haar dochter een schuilkelder in. Na de nacht daar te hebben doorgebracht, was de keuze om te vertrekken snel gemaakt. "Mijn eerste prioriteit was het beschermen van mijn dochter," vertelt Ryndia in het Haagse Bos. "We hadden geen eindbestemming in gedachten." Nog voor het eind van de maand staken ze de Poolse grens over. Via via konden ze terecht bij een Haags gastgezin, vervolgens in de gemeentelijke noodopvang.

Het is maar voor even, dacht ze. "We dachten dat de oorlog niet zo lang zou duren. Spullen hadden we amper mee. We zijn niet meer terug geweest in ons appartement. Vanuit de schuilkelder zijn we direct naar

het treinstation gegaan." Ruim een jaar later is haar perspectief gekanteld. Haar vlucht blijkt niet zo tijdelijk als gehoopt. Om meer te aarden in Den Haag, wil de Oekraïense haar lokale kennissenkring vergroten. "Ik wil met anderen eropuit, de taal oefenen, vrienden maken."

Wegwijs

Ryndia heeft zich aangemeld voor Samen Hier, een project van de Haagse mensenrechtenstichting Justice & Peace. "We koppelen vluchtelingen aan groepjes van drie tot vijf burgers die hun tijd, kennis en enthousiasme inzetten om hen wegwijs te maken in de stad," licht programmamedewerker Kirsten de Mik toe. Ze beginnen met negen Oekraïense families, na de zomer volgen waarschijnlijk meer. De stichting zoekt Nederlanders die willen meedoen.

In Den Haag verblijven zo'n driehonderd ontheemde Oekraïners. Twee op de drie wonen in bij een gastgezin, familie, vrienden of op zichzelf. De rest heeft onderdak in de tijdelijke opvang van de gemeente. Lang waren zij gefixeerd op een snelle terugkeer. Maar nu de oorlog langer voortduurt dan velen hadden voorzien, tellen ze hun knopen. Steeds meer vluchtelingen oriënteren zich op een langer verblijf in Den Haag, merkt De Mik. "Ze willen hier hun plek vinden, iets opbouwen en Nederlanders ontmoeten."

Dat gaat niet vanzelf. Voor een goede baan, de taal, een sociaal leven en gezondheidszorg zijn Oekraïners veelal aangewezen op (in)formele hulp. Op de korte termijn is dit goed georganiseerd, maar voor de toekomst tasten zij in het duister. Oekraïense vluchtelingen staan in de wachtstand, concluderen onderzoekers van de Haagse Hogeschool deze maand in een rapport. Ze genieten slechts tijdelijke bescherming. "Omdat zij niet weten wat hun status zal zijn na maart 2025 is het maken van toekomstplannen, ook voor degenen die graag zouden willen blijven, lastig."

Zo is het vinden van een passende baan een crime. Anders dan asielzoekers mogen Oekraïense vluchtelingen meteen werken. Bijna de helft doet dat ook, aldus het CBS. Maar dat is vaak wel onder hun niveau. "Een baantje in de horeca of logistiek is voor even prima," zegt De Mik. "Maar nu ze verwachten langer te blijven, zijn veel Oekraïners op zoek naar een meer inhoudelijke functie."

Architect

Zo ook Ryndia. In Oekraïne werkte ze als architect, nu draait ze nachtdiensten bij bezorgdienst DHL. "Zodat ik overdag vrij ben," verklaart ze haar werktijden. Hoewel haar diploma's worden erkend, ziet ze vanwege de taalbarrière geen carrière als architect voor zich weggelegd in Ne-

derland. Wel hoopt ze op een toekomst in fotografie of design. "Ik zou graag mensen ontmoeten die in de creatieve sector actief zijn. Dat zou me motiveren."

Vooraf heeft Ryndia behoefte aan een sociaal leven. Ze houdt er een actieve leefstijl op na, vertelt ze. Ze gaat er graag op uit, houdt van reizen en fietsen. "Ik zou graag Hagenaars ontmoeten die me daarbij willen vergezellen. Daarnaast wil ik met lokale bewoners mijn Nederlands en Engels oefenen. Ik heb nu vooral Oekraïners om me heen."

'We leven hier van dag tot dag. Als de oorlog morgen eindigt, beslissen we morgen'

Met het initiatief borduurt Justice & Peace voort op eerdere Samen Hierprojecten. De afgelopen vier jaar koppelde de stichting in Nederland zo'n tachtig groepen aan vluchtelingen met een verblijfsstatus. "Bijna

altijd bestaan de groepjes uit mensen die elkaar kennen," zegt De Mik. "Vrienden, burens, collega's." Het is geen maatjesproject, benadrukt ze. "Deelnemers hoeven geen professionele afstand te bewaren. Het gaat om het opbouwen van een gelijkwaardige relatie." Na een jaar stopt de begeleiding, maar houden de deelnemers contact. "Mensen krijgen een band."

Terugkeer

Ruim driekwart van de ontheemde Oekraïners wil op een dag terugkeren, meldt UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties. Maar slechts weinigen overwegen een terugkeer zolang de Russische agressie aanhoudt. Vooral moeders met jonge kinderen neigen naar een permanent verblijf in Nederland, observeert de Haagse Hogeschool.

Hoe haar toekomst eruitziet, durft Ryndia niet te zeggen. In Den Haag gaat het haar 15-jarige dochter voor de wind. Ze zit op een Nederlandse school, had al een zomerbaantje in de horeca en spreekt een goed woordje Nederlands. Wat zullen ze doen als het wapengekletter morgen verstomt? "We leven hier van dag tot dag. Als de oorlog morgen eindigt, beslissen we morgen."

Meer informatie of aanmelden via www.samenhier.nl/ad-hoc-ukraine

Liudmyla Ryndia wil contact leggen met actieve en creatieve Hagenaars. | Foto: DHC/Elise Fluijt